

Ref.

DANSK BIOGRAFISK LEKSIKON

GRUNDLAGT 1887 AF C. F. BRICKA
OG VIDEREFØRT 1933-44
AF POVL ENGELSTOFT
UNDER MEDVIRKEN AF SVEND DAHL

TREDJE UDGAVE
REDAKTØR SV. CEDERGREEN BECH
UDGIVET MED STØTTE AF CARLSBERGFONDET

FJERDE BIND
Dons – Frijsk

GYLDENDAL

(de) Falsen, E.

nia af Ludv. Stoud Platou en tobinds-udgave af hans skrifter (supplementer hertil samlet af O. A. Øverland i (Norsk) Bogvennen IV, 1896 1-29). – Etatsråd 1803. □ Afbildet på satirisk stik af Lahde, 1796. Buste (Oslo bymus.). To litografier af Winther, 1833, efter samme forlæg, kopieret i træsnit 1861.

Anton Blanck: Den nord. renässancen, Sth. 1911 231-33. Edv. Holm: Danm.-No.s hist. VI-VII, 1907-12. Til belysn. av 1814, ved Sv. Nordberg m.fl., Kria. 1914 = Avhandl. fra univ.s hist. seminar I 9-92. Jacob S. Worm-Müller: Norge gjennom nødsårene, Kria. 1918. A. H. Winsnes: Det norske selsk., Kria. 1924. Luxdorphs dagbøger, udg. E. Nystrom II, 1925-30. Troels G. Jørgensen: Danm.-No.s højesteret 1790-1814, 1930. – Breve i Kgl. bibl.

R. Paulli*

(de) Falsen, Jørgen Conrad, 1785-1849, søofficer. * 19.8.1785 i Kristiania, † 23.8.1849 på Søbysøgård, begr. i Kbh. (Holmens). F: justitiarius E. (de) *F. (1755-1808) og Anna H. P. Mathiesen (1762-1825). ~1° 3.4.1811 i Kbh. (Holmens) med Cecilie Cathrine Høyer, døbt 19.9.1784 i Kbh. (Holmens), † 15.2.1816 sst. (Holmens), d. af Holmens provst Christian Frederik H. (1739-97, ~1° 1778 med Johanne Maria Michaelsen, ca. 1751-79) og Dorothea Thulstrup (1760-1818). ~2° 9.11.1825 i Kbh. (Holmens) med Jørgine (Georgette) Elisabeth Rosenkrantz, hofdame hos dronning Marie, * 23.8.1799 på Kristinedal, Framlev hrd., † 10.12.1869 i Kbh. (Holmens), d. af premierløjtnant, senere kaptajn Thomas R. (1760-1824, ~1° 1788 med Johanne Birgitte Sophie Kaas, 1760-89) og Frederikke Christiane Ulrikke Kaas (1762-1836).

F. blev kadet 1797, sekondløjtnant 1801, var 1805-06 i Vestindien med fregatten Diana og ledede i efteråret 1807 transporterne mellem Lolland og Femern og modtog herfor kgl. anerkendelse, s.å. premierløjtnant. 1808 rejste han til Antwerpen for at gøre tjeneste på de franske lineskibe med dansk besætning på Schelden. Da de danske chefer, der kraftigt havde talt deres besætningers sag over for den franske admiral, i jan. 1809 blev afsat og arresteret, og franske chefer sendtes om bord for at tage kommandoen, nedlagde F. og premierløjtnant Fr. Holsten protest herimod, hvorfor de begge blev arresteret, hjemkaldt og dømt til seks måneders fæstningsarrest; efter 3 måneders forløb blev dog resten af straffen eftergivet. Efter et kort ophold ved flotillen i Storebælt blev F. chef for kanonbådsflotillen ved Fladstrand. I foråret 1810 havde han en fægtning med en engelsk fregat ved Skagen, og i sept. s.å. erobrede han kutteren Alban ved Læsø. En til foråret 1810 planlagt, men opgivet ekspedition til Anholt, som F. skulle lede, for at

forjage den engelske besætning, blev bestemt at foretages marts 1811. Englænderne havde imidlertid fået lejlighed til at sætte sig fast på øen, så det gunstige tidspunkt var forsvundet. Styrken samledes i Gerrildbugten. Angrebet udførtes natten mellem 26. og 27.3. men mislykkedes totalt. Det uheldige udfald af ekspeditionen medførte en streng kritik mod F. Det er dog senere godtgjort at der ikke kan lægges ham nogen til last, og om hans mod og konduite under træten er der kun én mening. Natten mellem 4. og 5.7. s.å. førte han med flotillen et angreb på en stor engelsk konvoj der på grund af vinduhæle var ankret mellem Hjelm og Sejro. Da der pludselig kom luft var flotillen i en meget farlig situation. F. blev selv såret og måtte overgive sig men blev 10 dage senere udvekslet og overtog sin tidligere kommando. 1812 tog han adskilte priser og 19.8. orlogsbriggen Attacke ud til Grenå. Maj 1813 overførte han personlig i et dæksbåd prins Christian Frederik fra Fladstrand til Norge.

Efter krigens slutning gik F. à la suite, rejste til England og Sverige, men kom tilbage til Danmark og blev kaptajnløjtnant. Også 1816 foretog han en rejse til udlandet. Hans helbred var imidlertid meget nedbrudt efter den anstrengende kanonbådskrig, hvorfor han 1818 fik permission for at rejse til badested i Frankrig. Efter at være nogenlunde restitueret foretog han sammen med en fransk officer en studierejse i Frankrig, Spanien og Italien, var 1820 længe syg i Savoyen. 1821 blev han kaptajn og vendte endelig hjem i efteråret 1824. 1831 var han chef for dampskibet *Esperanza* til disposition for kongen og 1832-33 for kommanden Diana til Vestindien. Han forfremmedes til kommandørkaptajn 1836. På grund af svækket helbred fik han efter ansøgning sin afsked i karakter med kommandørs karakter der 1848 forbeholdt til kontreadmirals karakter. 1836-45 ejede han Tårnholm ved Korsør, og 1844 købte han Søbysøgård på Fyn hvor godsets bønder rejste ham en mindstøtte. 1828 lod han i Holmens kirke opføre et minde om sin første hustru opsætte et af billedhuggeren Thorvaldsen udført basrelief „Natten”. F. var en dygtig og dristig officer der under kanonbådskrigen ved sit glimrende eksempel og ved sin personlige elskværdighed og omhu for sine besætninger vandt disses agtelse og hengivenhed. – R. 1809. K. 1811. □ Mal. af C. A. Jessen 1828. Mal. gengivet i træsnit af H. P. Hansen 1873.

J. P. With: Danske og norske søheltes bedrifter 1817-1849. H. G. Garde: Den dansk-norske sømagts hist. 1810-1814. 555-70. – Papirer og breve fra prins Christian Frederik. Kgl. bibl.